

**Комунальна установа
"Центр професійного розвитку
педагогічних працівників
Первомайської міської ради
Миколаївської області"**

***Методична шпаргалка
"Інтегрований підхід
до організації освітнього процесу.
Планування та організація інтегрованого заняття"***

**Консультант:
*Тетяна КІВАЄВА***

Первомайськ, 2023 р.

Інтегрований підхід до організації освітнього процесу

Інтеграція – (від лат. *integratio* – поєднання, відновлення) об'єднання в єдине ціле раніше розрізнених частин та елементів системи на основі їх взаємозалежності і взаємодоповнюваності.

Інтеграція – це система, яка веде до кількісних і якісних змін.

Інтеграція – природний динамічний процес, що передбачає взаємопроникнення і взаємозв'язок елементів, розділів та освітніх напрямів на основі системного й усебічного розкриття процесів і явищ, спрямований на забезпечення цілісності знань та вмінь дітей дошкільного віку.

Інтегрований підхід до освітнього процесу дає можливість відійти від сформованої навчально-дисциплінарної моделі освіти дошкільнят.

Інтегрований освітній процес – це цілеспрямований і систематичний процес об'єднання освітніх напрямів під час спеціально організованої взаємодії педагогів і вихованців, спрямований на реалізацію освітніх завдань на основі інтеграції змісту освіти та видів дитячої діяльності.

Види інтеграції:

- міжпредметна інтеграція;
- внутрішньопредметна інтеграція;
- інтеграція дидактичних принципів;
- методична інтеграція;
- інтеграція видів дитячої діяльності;
- запровадження інтегрованих форм організації спільної діяльності дорослого і дітей та самостійної діяльності дошкільників тощо.

Формами організації інтегрованого навчання в ЗДО є:

- інтегрований цикл;
- інтегрований (тематичний) день;
- інтегровані заняття.

Інтегрований цикл. Інтегрований (тематичний) день

Обираємо тему дня/тижня

Тема – стрижень для планування тематичного тижня.

Тема може бути сформульована у вигляді проблемного запитання.

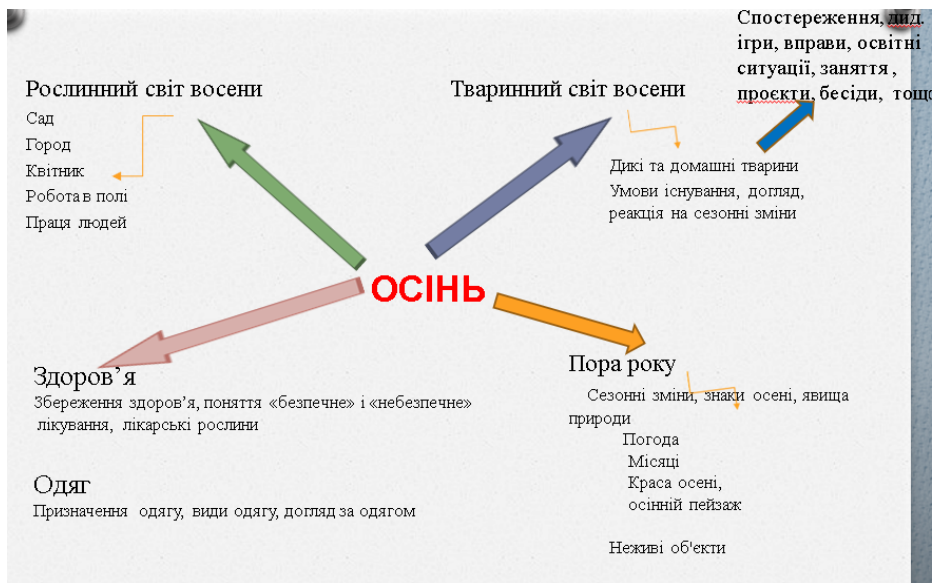
Будь-яка тема має спонукати дітей до діяльності, роздумів, дослідження.

Вимоги до формулювання теми:

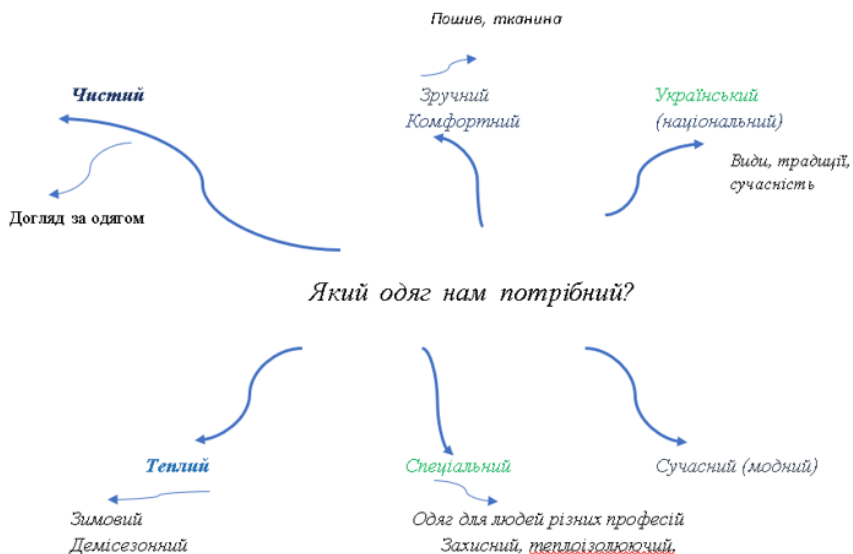
- не має бути гаслом;
- не має містити висновок;
- не має містити складні чи незрозумілі дітям слова.

Плануємо тематичний день/тиждень

Під час планування тематичного дня педагогу варто скористатися Інтелект-картою (ментальна карта, карта пам'яті, діаграма зв'язків тощо) – метод структуризації концепцій з використанням графічного запису.

Інтегрований день «Який одяг нам потрібний?»

Після створення Інтелект-карти дайте відповіді на запитання:

- Яка інформація із записаної може стати цікавою дітям, доступною для їхнього віку?
- Яка інформація із записаної може стати змістовим наповненням тематичного дня, тижня?
- Які програмові завдання зможе реалізувати педагог із цієї теми?
- В якій послідовності діти знайомитимуться з цією інформацією?
- Які види діяльності, форми роботи організувати для розкриття теми?
- Які ресурси потрібно залучити?

Плануємо тематичний день

Тема. Який одяг нам потрібний?

Ранок

Спостереження за перехожими (Що можна сказати про одяг людей, який він? Чому люди одягнені у теплий одяг?)

Рухлива гра «У ведмедя у бору» (ходьба, біг).

Освітня ситуація «Ельза збирається на бал та просить допомогти їй обрати сукню».

Дидактична вправа «Який одяг?».

I варіант. Назвіть одяг, який ми носимо вдома (домашній).

Назвіть домашній одяг (халат, фартух, піжама).

Як називають одяг, який одягають на свято? (святковий)

Чим відрізняється святковий одяг від домашнього?

Як називають одяг, який одягають поверх костюма, плаття? (верхній одяг)

II варіант. Сорочка з бавовни – бавовняна сорочка, спідниця з шовку – шовкова спідниця.

Праця: прибирання у шафі.

Заняття

Музичне виховання (за планом музкерівника)

Аплікація.

Тема. Сукня для Ельзи (аплікація шматочками тканин).

I прогулянка

Спостереження за погодою.

(Визначаємо стан погоди. Що потрібно одягати? Що взути?)

Рухливі ігри «М'яч через сітку» (кидання), «Зайці і вовк» (стрибки).

Дидактична гра «Одяг для дівчинки та хлопчика» (класифікація, правила догляду).

Освітня ситуація (продовження) «Сукня, яку придбала Ельза, виявилась маленькою. Чому так сталося? Спілкування про розмір сукні. Вимірювання розміру за допомогою умовної мірки».

Фізкультура на повітрі.

Самостійна ігрова діяльність.

Праця: продовжити вчити дітей роздягатися в певній послідовності, слідувати за порядком в одязі.

II половина дня

Освітня ситуація (продовження) «По дорозі на бал Ельза потрапила під дощ. Її сукня намокла. Чому так сталося? Як допомогти?»

БЖД (міні заняття, діалог-розмірковування). Тема. Що ми знаємо про праску та пральну машину.

Мета: поглибити знання про призначення побутових приладів, закріпити правила безпечного поводження з технікою.

II прогулянка

Визначити, чи є на вулиці вітер. Чим відрізняється осінній вітер від літнього? В який бік дме вітер?

Дослідницька діяльність. Проблемне питання. Чи може одяг захистити від вітру, дощу?

Рухливі ігри «Діти і вовк» (лазіння), «Зайці і вовк» (стрибки).

Досліджуємо властивості тканини.

Освітня ситуація (продовження) «Поради для Ельзи щодо вибору одягу».

СХД «Ельза на балу».

Плануємо тематичний тиждень

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
Призначення та види одягу	Національний одяг	Спецодяг	Вибір та догляд за одягом	Модний одяг
Освітня ситуація «Відкриття магазину «Сучасний одяг»				
Спостереження за перехожими (У що одягнені люди? Для чого людям одяг?) Освітня ситуація Відкриття магазину «Сучасний одяг» Діалог-розмірковування: «Для чого потрібні магазини одягу?», «Який одяг можна придбати у магазині?», «Звідки береться одяг у магазині?»	Діалог-розмірковування «Які речі можна придбати у відділі магазину «Національний одяг» Інформаційна хвиля «Цікаві факти про український одяг» Розгляд альбому/перегляд презентації	Діаграма «Кому який одяг потрібний?» Інтерв'ю з помічником вихователя (щодо спецодягу)	Освітня ситуація «Сукня, яку придбали у магазині виявилась маленькою. Чому так сталося? Що робити?»	Діалог-розмірковування «Який одяг називають модним?» Перегляд мультфільму «Курча в клітинку» Чому курча в клітинку не хотіло товаришувати з іншими курчатами? З якими курчатами хотіли товаришувати ви? Що б ви порадили курчатку в клітинку?
Розвиток мовлення /соціум «У магазині одягу» (вживанні іменників (назв одягу) у родовому відмінку; складання розповіді-роздуму / побудова діалогу (вирішення проблемних ситуацій) «Черга в магазині», «Продавчиня не може знайти необхідний товар», «Не підійшла придбана куртка» тощо)	Математика Малювання/аплікація Декор. малювання (оздоблення сорочки/сукні) Аплікація Виготовлення аксесуарів (кошматів, кишеньок) та прикрашання ними готового одягу.	Грамота /природа	Математика/конструювання Ігрова ситуація «Купуємо одяг» (числа, цифри, додавання, віднімання, вимірювання) Конструювання з будівельного матеріалу за моделлю	Розвиток мовлення Аплікація «Рекламуємо магазин одягу» (аплікація-колаж, описова розповідь, розповідь-доведення/запрошення/пропозиція тощо)

<i>Дид. гра «Який одяг»</i> <i>1 в. Назвіть одяг, який ми носимо вдома (домашній)</i> <i>Назвіть домашній одяг (халат, фартух, тіткама)</i> <i>Як називають одяг, який одягають на свято? (святковий)</i> <i>Як називають одяг, який одягають поверх костюма, плаття? (верхній одяг)</i> <i>Ця, Сорочка з бавовни – бавовняна сорочка, стідниця з шовку – шовкова стідниця.</i>	<i>Діалог-розмірковування</i> <i>«Вишиванка – модний одяг, чи святковий?»</i>	<i>Інтер'ю з медсестрою (щодо спецодягу)</i> <i>Дослідницька діяльність «Яка тканина міцніше?»</i>	<i>Діалог-роздум</i> <i>«Що одяг може розповісти про людину?»</i> <i>Дидактична гра «Підбери одяг за розміром»</i>	
<i>Освітня ситуація «На вулиці дощ. В якому одязі краще йти до дитячого садочка?»</i> <i>Дослід. Яка тканина захистить від дощу?</i>	<i>Гра-стратегія «Придбання товару (одягу) для магазину»/ «Пакуємо речі»/ «Створюємо інтер'єр (дизайн)магазину»</i>		<i>Сюжетно-рольова гра «Магазин сучасного одягу»</i>	

Планування та організація інтегрованого заняття

Інтегроване заняття – це форма роботи з дітьми, спрямована на формування цілісної реалістичної уяви дитини про предмет, явище тощо.

Інтегроване заняття – форма освітньої роботи, яка об'єднує блоки знань із різних галузей навколо однієї теми з метою інформаційного та емоційного збагачення сприймання, мислення, почуттів дітей, що дає змогу пізнавати певне явище з різних сторін, досягати цілісності знань.

(Наталія Гавриш)

Цінність інтегрованого заняття

- У свідомості дітей формується цілісне уявлення про предмет (об'єкт, явище).

- Посилюється зацікавленість дітей темою.
- Постійна зміна видів діяльності дітей попереджає їх перевтому.
- Діти починають активніше використовувати знання на практиці, підвищується якісний рівень їхньої самостійної роботи.

Способи інтеграції

- Склеювання
- Симбіоз
- Розмивання
- Підпорядковування
- Зняття
- Ретрансляційне сполучення

Особливості організації та проведення інтегрованого заняття

- Розпочніть роботу зі створення інтелектуальної карти (карта розумових дій). Вона дає змогу розкрити сутність ключового поняття. Розроблена карта є структурною основою для моделювання і проведення заняття.
- Кожний вид роботи на занятті має бути спрямований на розкриття змісту ключового поняття (теми, образу, ключової ідеї).
- Структура інтегрованих занять потребує особливої чіткості, продуманого й логічного взаємозв'язку матеріалів із різних розділів програми на всіх етапах вивчення теми.
- Тема інтегрованого заняття виступає як стрижень, ключова ідея, вісь, навколо якої відбувається об'єднання різних видів діяльності та різних галузей знань.

- Кількість запропонованих матеріалів, освітніх напрямів та видів роботи з дітьми обирає педагог. Спосіб розкриття кожного змістового блоку залежить від цілей, поставлених педагогом.
- На інтегрованому занятті неможливо відокремити одну галузь знань від іншої.
- Кожен із методів (дидактична гра, вправа, бесіда, розглядання ілюстрацій, спостереження тощо) чи видів діяльності необхідно організовувати згідно з методикою їх проведення в межах відповідного освітнього напрямку.
- Інтегроване заняття є дещо тривалішим за традиційне.

Тема інтегрованого заняття виступає як стрижень, ключова ідея, вісь, навколо якої відбувається об'єднання різних видів діяльності та різних галузей знань.

Визначаючи тему, дайте відповідь на запитання:

- Чи цікава ця тема дітям?
- Чи спрямована тема на реалізацію завдань освітньої програми, БКДО?
- Чи зможуть діти опанувати цю тему?
- Чи пов'язана вона з реальним життям?
- Чи можна її співвіднести з порами року, традиціями, подіями?

Мета заняття.

Що формуємо?

До чого спонукаємо?

Що розвиваємо?

Що виховуємо?

Інтегроване заняття (старша група)

Тема. В гостях у Святого Миколая.

Мета.

Освітній напрям «Мовлення дитини».

Продовжувати формувати вміння складати розповідь-роздум (Чому Святий Миколай дарує дітям подарунки?), висловлювати власну думку, домовлятися; вправляти в побудові складнопідрядних речень із сполучником «тому що», активізувати словник дітей прикметниками.

Освітній напрям «Дитина в соціумі».

Викликати інтерес до традиції святкування дня Святого Миколая.

Освітній напрям «Дитина у світі мистецтв».

Спонукаати дітей до використання знайомих нетрадиційних технік малювання під час зображення іграшок.

Формувати вміння працювати в парах.

Розвивати критичне мислення, мовлення, уяву.

Спікування в колі.

Які зимові свята знаєте?

Яке найулюбленіше свято? Чому?

Чи хотіли б зустрітися зі Святим Миколаєм?

Що б ви його запитали (попросили)?

Перебіг заняття.

Вирушаємо в гості до Святого Миколая. А чи знаєте, де він живе? Думаю, чарівний килимок нам допоможе. Полетіли. Малята, поки триває наш політ, пропоную послухати розповідь про Миколая.

(Розповідь вихователя/ Полілог)

Діти, поки ми спілкувалися, наш килимок заблукав. Попросимо допомоги у нашого знайомого «клубочка».

Вправа «Клубочок кидай, який Миколайчик називай» (добрий, справедливий, лагідний, веселий)

Подорож продовжується.

Гра «Чарівний ліхтарик». Послухайте, що пропонує ліхтарик.

«Візьміть собі по одній сніжинці. У кого однаковий колір сніжинок, об'єднайтеся в пару (знайдіть пару). Розкажіть один одному, який подарунок хочете отримати від Миколая. Поясніть, чому думаєте, що отримаєте подарунок. Домовтеся, хто буде розповідати першим».

Малята, якщо відповіді ліхтарику сподобаються, він засяє.

Подорожуємо далі.

Діти, погляньте, куди ми потрапили? (відеозображення резиденції Миколая). Це будинок Святого Миколая. Охороняє його резиденцію Сніговик. Запитайте Сніговичка, чи можна зустрітися зі Святим Миколаєм? Сніговик: «Зустрінете, якщо поясните, чому Святий Миколай дарує дітям дарунки?»

Розповідь-роздум (картки, схеми).

Зустріч із Миколаєм (відеозвернення).

Миколай пропонує дітям намалювати подарунок, який би хотіли вони отримати.

Прощання зі Святим Миколаєм. Повернення до садочка. Вправа «Наші спогади».

Використані джерела

Академічний тлумачний словник: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/>

Базовий компонент дошкільної освіти: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/> Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_re_daktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

Методичні рекомендації до Базового компоненту дошкільної освіти: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/605/0be/86b/6050be86b4f68482865820.pdf>

Гавриш Н. Інтегровані заняття[Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/10273/1/N_Gavrish_integrovan_i_zaniatia_metodika_provedenia.pdf

Крутій К. Модель організації заняття з дітьми дошкільного віку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://ukrdeti.com/model-organizaci%D1%97-zanyattya-z-ditmi-doshkilnogo-viku/>